

Terdik Szilveszter

Benedek Katalin: Élő magyarörmény művészet

Könyvbemutató

Ez a kötet Murádin Jenő, *Magyarörmény paletta* című, 2012-ben megjelent, 36 örmény gyökerekkel is rendelkező hazai művészt bemutató könyvének folytatása. Benedek Katalin majd egy tucattal több, összesen 41 alkotó pályaképevel és válogatott műveik bemutatásával tudta bővíteni a paletta színvilágát. A kötet különlegessége, hogy nem csak képző- és ipar-, hanem restaurátor-művészek is helyet kaptak benne. Sőt, ami igazán különlegessé, talán kicsit különössé is teszi, hogy megjelenjen a művészettel elméleti síkon foglalkozó szakemberek, a művészettörténészek is. Személy szerint örülök ennek, nem csak szakmai érintettségem okán, hanem abban bízom, hogy sokakban segít tudatosítani azt a nem mindig magától értetődő igazságot, hogy a művészettörténész nem feltétlenül ellenség, hanem a művészetet szerető ember, akire néha még számítani is lehet...

A kötet első felében, a magyarörmény-mivoltról szóló bevezetés után, 41 hosszabb-rövidebb, a 19. századtól egészen napjainkig terjedő, abc rendbe osztott pályaképet olvashatunk. A szövegek változó hosszúságúak, változó műfajúak, gondolom a kortárs szereplők esetében alapvetően az alkotók tollából, egyfajta rövid bemutatkozás, néha hivatalos cv-jelleg érződik. Az írott összképet portréfotó, vagy művészi portré egészíti ki. A kötet másik felében 34 művész legalább egy, időnként több művének reprodukciója látható. A restaurátorok ebben a részben *in persona*, munkavégzés közben is föltűnnek, hogy a hagyományos művésztől eltérő alkotói szerepük világosan kitűnjön.

A könyvbemutató közönsége

Azon tűnődtem, talán nem lett volna jobb közvetlenül a bemutatkozások, életrajzok után reprodukálni az egyes alkotók műveit. Aztán többször átlapozva a könyvet megerősödtem, hogy mégis csak ez a megoldás tűnik célravezetőbbnek a művészet szempontjából, mivel a második rész úgy tud hatni, mint egy album. A művek önmagukban, alkotójuk árnyékából kilépvé szólítják meg a szemlélőt.

Sokszínű világ tárul föl az olvasó előtt. Nagyon különböző műfajokban született alkotások sorozata bontakozik ki. A válogatás szempontja, ti. hogy alapvetően azok a művészek jelenhessenek meg egy antológiában, akik éreznek még magukban valami kötődést az egyre távolabbi homályba vesző örmény ősökhöz, vagy az örmény kultúrához, művészeti szempontból nehezen értelmezhető. Sokféle területen dolgozó művészek és műalkotások sorozata állt össze, akiket és amelyeket nem lehetett könnyű egy közös fonálra fölfűzni. A műfajok, stílusok szerinti csoportosítás óhatatlanul olyan értékítéletek-

hez vezetett volna, amelyek talán nem feltétlenül tükrözik az egyes alkotói szándékot. A fő fonál kiválasztásakor semleges szempont, az abc rend érvényesült, ami változatos, és a véletlenek mentén szerveződő, de mégis izgalmas műtárgycsoportokat hozott létre a kötet oldalain. Persze ez a véletlenszerűség a szerkesztői munka során tudatosan kellett módosuljon, eredménye a szerkesztő széperzékét, és jó minőségérzékét dicséri.

A kötetet tanulmányozva meglepődtem, ki mindenkiről ki nem derül, hogy örmény gyökerekkel rendelkezik. Saját példából tudom, hogy gyakran ez csak a véletlennek köszönhetően tudatosodik, de amikor fény derül rá, sok mindenre magyarázatot vélünk találni. Egy kicsit sajnálom, hogy a kötet lexikon részében ritkán derül ki, hogy az egyes alkotó számára személyesen mit

is jelent az örmény fonál az életében, ez talán egy következő, riportokkal operáló kötet alaptémája is lehetne. Bocsánat, hogy személy szerint nem emelek ki senkit a kötetből. Van akit ismerek, személyesen is, vagy csak hírből, többekhez barátság is fűz, viszont sokakat nem ismerek, ami persze saját korlátaimat is tudatosítja bennem. A kötetnek köszönhetően viszont már azokat is ismerőseimnek tarthatom, akikről eddig még nem hallottam. Fölvettem őket abszolút virtuális, csak a fejemben létező facebook oldalakra, sőt még lájkoltam is őket. Örülök, hogy ennek a tetszetős kötetnek a segítségével megismerhettem ezeket az alkotókat, s kívánom, hogy művészetükkel, műveikkel számos, a művészet és a szépség iránt nyitott ember életét gazdagítsák!
(Budapest, 2013. október 28.)

